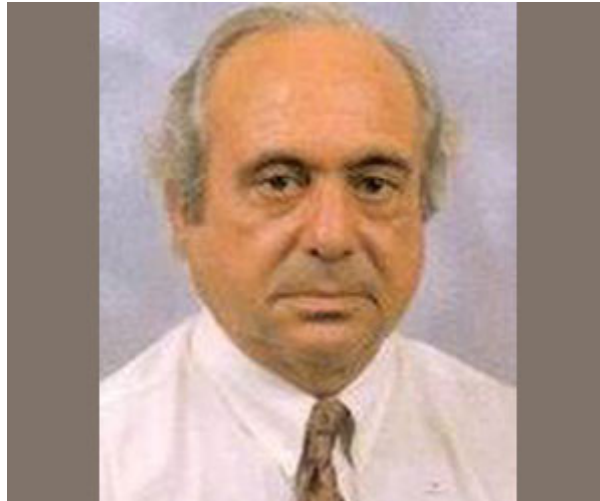
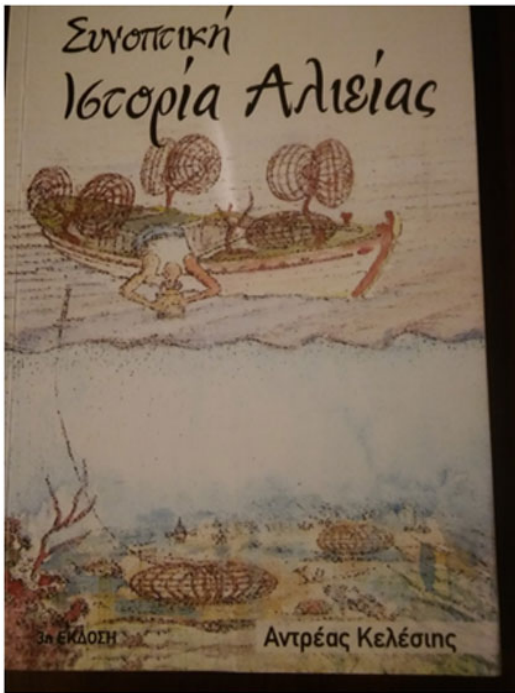


Το Λογοτεχνικό έργο του Αντρέα Κελέσιη (Χρυσόθεμις Χατζηπαναγή, φιλόλογος- συγγραφέας-κριτικός λογοτεχνίας)

/ [Πεμπτουσία](#)



Καταθέτω εξ αρχής ότι με την εφόρμηση της καταγωγής από μίαν άλλη θαλασσοφίλητη κατεχόμενη πόλη μας, την Αμμόχωστο, και μ' εκείνο το Παπαδιαμαντικό «μύρο το κύμα που με τύλιξε», διαβάζω με συγκινησιακή ανάταση αναπόλησης τα καλά θαλασσινά βιβλία πεζογραφίας και ποίησης: από τον Καρκαβίτσα, τον Καββαδία, τον Καραγάτση έως τον Χέμινγκουη και τον Ουγκώ και μέχρι τον δικό μας Κελέσιη, που, όταν πρωτάρχισα να τον μετροφυλλώ κι ύστερα να συνταξιδεύω μέσα από τις σελίδες των οκτώ εκδομένων βιβλίων του, ομολογώ πως ήταν μια έκπληξη αποκάλυψης το περιεχόμενό τους.



Γοητεύτηκα από το αναγνωστικό ελιξίριο της ναυτικής ζωής και της ψυχής των θαλασσόδαρτων караβιών, των θαλασσόλυκων καπετάνιων και των ναυτικών, των ηλιοκαμένων ψαράδων και των ατρόμητων Καλύμνιων σφουγγαράδων. Μα προπάντων με παρέσυραν οι ατέλειωτες περιπέτειες των θαλασσιných ανθρώπων σε ξένες θάλασσες και μακρινές στεριές, τα ριψοκίνδυνα ταξίδια σ' αχαρτογράφητα νερά μαζί τις λαχτάρες της επιβίωσης και τον αγώνα της ανειρήνευτης βιοπάλης.

Αυτά και άλλα πολλά μού προσέλκυσαν το ενδιαφέρον στα μυθιστορήματα και τα διηγήματα του συγγραφέως, με τις γλαφυρές περιγραφές και τις ζωντανές διηγήσεις να αποπνέουν ανέμους των κάβων, των λιμανιών και των ωκεανών, στάζοντας θαλασσινή αλμύρα με το τραγούδι του φλοίσβου και τα πετάγματα των γλάρων.

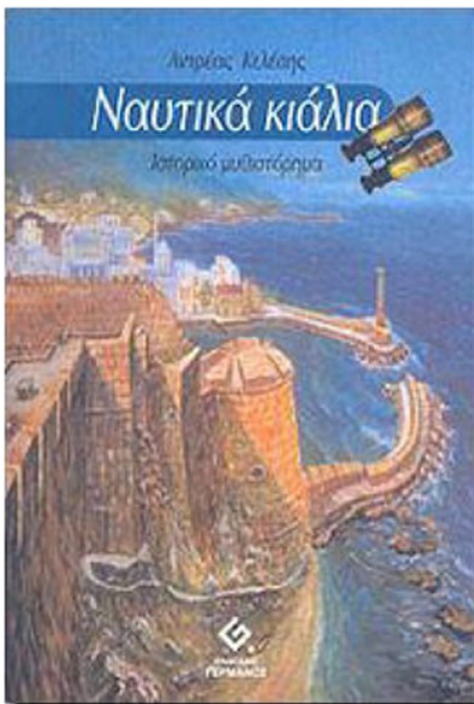


Κι ύστερα αφουγκραζόμουν το πλατάγισμα των πανιών στα πρυμιά και τα πλωριά άλμπουρα, το ερωτικό λίκνισμα των βαρκούλων και το κουπαστάρισμα των καϊκιών κοντά στον μώλο του Κερυνειώτικου γραφικού λιμανιού, με την εικόνα ακριβώς όπως την άφησε λίγο πριν το τραγικό '74 με το βενετσιάνικο πετροκτισμένο κάστρο, το τελωνείο και τις αποθήκες και πάνωθε τους τα

μπαλκόνια των δίπατων ασβεστωμένων σπιτιών και το πέρασμα της Τρυπητής να ενώνει την παλιά πόλη των περιβολάρηδων με τη νέα πόλη των θαλασσογένητων λιμανιωτών.

Πόσα και πόσα δεν σκιαγραφεί και δεν χρωματίζει ο Κελέσις, δεν αφηγείται με παραστατικές εικονοπλασίες, σκηνικά στιγμιότυπα και σκηνές ασθματικών κινηματογραφικών ρυθμών, εξιστορώντας καθημερινά συμβάντα και ιστορικά δρώμενα, σμίγοντας τα αληθινά και αυτούσια με αληθοφανή ευφάνταστα επεισόδια. Και λες πως στις αναδιηγηματικές ή μυθοπλαστικές περιγραφές ζωγραφίζει κατά τον ίδιο τρόπο, όπως στον καμβά των ζωγραφιών του ιχνογραφείται ανάγλυφη μια πραγματική ή φανταστική ιστορία.

Κοντολογίς, ο Αντρέας Κελέσις έχει τη χάρη της δωρεάς στη ρέουσα αφηγηματική γραφή, έτσι, καθώς θα σκεφτόταν κάποιος πως του τη χάρισε απλόχερα η γενέθλια θάλασσα. Και ιδού πώς με αδιάψευστη κριτική διείσδυση αποφάνθηκε ο αείμνηστος Κερυνειώτης της παλιάς έγκριτης δημοσιογραφίας Γλαύκος Χρίστης, αποτιμώντας τη ζωγραφική αφηγηματικότητα του συμπολίτη του μυθιστοριογράφου σε μια σύντομη επιστολή του, με ημερομηνία 1^η Μαρτίου 2003: «Αγαπητέ κ. Κελέσις, το διάβασμα των βιβλίων σας *Μαϊστροτραμουντάνα* και *Ναυτικά Κιάλια* ήταν για μένα μια μεγάλη αποκάλυψη.



Δεν φανταζόμουνα ποτέ ότι είχαμε στην Κύπρο και μάλιστα στην Κερύνεια μια τόσο δυνατή πέννα, που να πιάνει τα ναυτικά γεγονότα περασμένων γενιών και με τόσο σεβασμό στην ιστορική αλήθεια και με τόση δύναμη γραφής να τα

μετουσιώνει σε πραγματική λογοτεχνία υψηλής στάθμης. Μέσα στις σελίδες των δύο βιβλίων σας αναβίωσαν και δικές μου παλιές αναμνήσεις των δεκαετιών του 1920, 1930 και 1940. Ονόματα γνωστά, καταστάσεις γνωστές του λιμανιού...απέδωσες σωστά παλιότερα γεγονότα σημαντικά για τη ναυτική ιστορία της Κερύνειας».

Άφησα, ακριβώς, μian άλλη σπουδαία πέννα να το επισημάνει. Όχι μόνο τα δυο πρώτα βιβλία που διάβασε, αλλά και τα άλλα τέσσερα αποτυπώνουν αυθεντικά ιστορικά γεγονότα από τις αρχές του περασμένου αιώνας μέχρι και την περίοδο της εισβολής και πιο πέρα, μαρτυρίες της κερυνειώτικης κλειστής κοινωνίας με τις παραδοσιακές δομές του οικογενειακού βίου, τα αρχοντικά ήθη των νοικοκυραίων, τις επαγγελματικές ενασχολήσεις, τα ενδιαφέροντα και τις ιδιόζουσες νοοτροπίες των ανθρώπων, μικρών και μεγάλων, που κατονομάζονται οι περισσότεροι με τα πραγματικά τους ονόματα ως ιερή ενθύμηση και απότιση φόρου τιμής στη μνήμη τους.

Μνημονεύονται ακόμη αλησμόνητα και ίσως ξεχασμένα τοπωνύμια γειτονιών, ενοριών με τις εμβληματικές εκκλησιές τους, όπως της Χρυσοπολίτισσας, της Χρυσοκάβας και της Γλυκιώτισσας, αναφέρονται ονόματα δρόμων σε αστικές περιοχές και στα περίχωρα της Κερύνειας, που ύμνησε ο Σεφέρης στο ομώνυμο ποίημά του.

Πηγή: Περιοδικό «Ναυτική Ελλάς» (τ. 01 & 02/2018)